

MILJÖUTSKOTTETS UTLÅTANDE 5/2005 rd

Statsrådets skrivelse med anledning av ett förslag till Europaparlamentets och rådets förordning om registrering, utvärdering, godkännande och begränsning av kemikalier (REACH), inrättande av en europeisk kemikaliemyndighet samt ändring av direktiv 1999/45/EG och förordning (EG) {om långlivade organiska föreningar} samt ett förslag till Europaparlamentets och rådets direktiv om ändring av rådets direktiv 67/548/EEG för att anpassa det till Europaparlamentets och rådets förordning (EG) om registrering, utvärdering, godkännande och begränsning av kemikalier

Till stora utskottet

INLEDNING

Remiss

Stora utskottet sände den 15 december 2004 en kompletterande utredning 1. YM 13.12.2004 och dessutom den 11 februari 2005 en kompletterande utredning 2. KTM 09.02.2005 om statsrådets skrivelse U 9/2004 rd med anledning av ett förslag till Europaparlamentets och rådets förordning om registrering, utvärdering, godkännande och begränsning av kemikalier (REACH), inrättande av en europeisk kemikaliemyndighet samt ändring av direktiv 1999/45/EG och förordning (EG) {om långlivade organiska föreningar} samt ett förslag till Europaparlamentets och rådets direktiv om ändring av rådets direktiv 67/548/EEG för att anpassa det till Europaparlamentets och rådets förordning (EG) om registrering, utvärdering, godkännande och begräns-

ning av kemikalier till miljöutskottet för eventuella åtgärder.

Sakkunniga

Utskottet har hört

- konsultativ tjänsteman Juha Pyötsiä, social- och hälsovårdsministeriet
- industriråd Seppo Ahvenainen, handels- och industriministeriet
- konsultativ tjänsteman Pirkko Kivelä, miljöministeriet
- överinspektör Heikki Salonen, Finlands miljöcentral.

Samband med andra handlingar

Utskottet har tidigare lämnat utlåtande MiUU 17/2004 rd i ärendet.

UTREDNINGEN

Förslaget

Statsrådets kompletterande utredningar innehåller en utredning om kostnaderna för sanering av förorenade markområden i Finland, ett sammandrag av undersökningen "De faktiska kostnaderna av REACH-förordningen" som Nordiska ministerrådet låtit göra, en rapport om en konsekvensanalysworkshop som hölls i Haag under Hollands ordförandeskap, ett sammandrag över workshopens resultat och slutsatser samt de hu-

vudsakliga resultaten av en utredning om de industriella och ekonomiska konsekvenserna i Finland.

Regeringens ståndpunkt

Då statsrådets utredningar innehåller utredningar, rapporter och sammandrag, har regeringen ingen egentlig ståndpunkt i frågan.

UTSKOTTETS ÖVERVÄGANDEN

Motivering

Utskottet konstaterar att förslaget till REACH-förordning är viktigt och bör understödjas. Eftersom förordningen har ansetts få betydande konsekvenser också för industrins verksamhetsbetingelser, har man vid den fortsatta beredningen ansett det nödvändigt att fästa särskild vikt vid dess kostnadseffekter, speciellt vad gäller små och medelstora företags villkor. De positiva effekterna anses vara svårare att bedöma än kostnadseffekterna, men de fördelar som uppnås genom effektivare hantering av kemikalierisker är trots allt betydande med tanke på hälsan och miljön. Utskottet välkomnar de efterlysta utredningarna om förslagets effekter som nu börjar utkristallisera sig, trots att statsrådet inte har framfört någon ny ståndpunkt i frågan. Det är ju främst fråga om bakgrundsmaterial och för det behövs ingen särskild ståndpunkt. Ny information behövs i allra högsta grad. Till exempel när utskottet gav sitt första utlåtande om ärendet, var utredningarna om de ekonomiska effekterna ännu inte färdiga.

Utredningen om förorenade markområden är ett gott exempel på hurdana kostnader en sådan kemikaliehantering som sker utifrån otillräcklig information kan medföra. Målet med förslaget till REACH-förordning är att säkerställa att det genom bättre information är möjligt att förhindra uppkomsten av skador som förorsakar

stora kostnader. Kostnaderna för saneringen av förorenade markområden beräknas uppgå till sammanlagt 1,2 miljarder euro eller cirka 60 miljoner euro på årsnivå i Finland. Det är klart att de uppskattade kostnaderna inte kan användas som sådana när man beräknar de kostnadsbesparingar som uppstår då den föreslagna REACH-förordningen genomförs. Exemplet bekräftar dock uppfattningen att ökad information och bättre riskhantering bidrar till att REACH-förordningen kan förebygga skador i framtiden. De positiva effekterna i form av kostnadsbesparingar är avsevärda och ytterst sannolika.

I oktober 2004 arrangerades en workshop i Haag i Nederländerna där man tittade på de 36 konsekvensbedömningar som gjorts med anledning av förslaget till REACH-förordning. Enligt slutresultatet råder det samförstånd om att förslaget till förordning medför betydande nytta för hälsan och miljön, att kostnaderna proportionellt sett främst riktas mot små och medelstora företag samt att möjligheterna att minska kostnaderna bör utredas. Slutsatserna understryker därmed det faktum att förslaget till förordning är motiverat och uppfyller de uppställda målen. Kostnads- och nyttoperspektivet bör dock beaktas genom att informationsförmedling och utbildning utvecklas, överlappande funktioner undviks, deltagarnas samarbete främjas och alternativa testmetoder utnyttjas. Slutresultatet

förstärker också de riktlinjer som presenteras i miljöutskottets tidigare utlåtande (MiUU 17/2004 rd) gällande bland annat utbildningsbehovet, främjandet av alternativa metoder och säkerställandet av testuppgifternas offentlighet.

Slutrapporten om REACH-förordningens industriella och ekonomiska konsekvenser i Finland befäster de övriga bedömningarna som gjorts för Finlands del. De kvantitativa bedömningarna över de ekonomiska konsekvenserna är dock proportionellt sett större än de bedömningar som lades fram under workshopen i Holland. En förklaring till detta är att bedömningen om Finland baserade sig på analyser på företagsnivå och dessa tenderar att vara mer pessimistiska än bedömningarna på EU-nivå i genomsnitt. Slutresultatet beror också på om beräkningarna har gjorts utifrån gängse priser under hela den berörda 11-årsperioden eller enligt dagens priser. Också de framlagda variationsintervallerna är stora. De minimivärden som föreslogs i den finländska utredningen och workshopen i Holland ligger ganska nära varandra. En flexibel tillämpning av principen "ett ämne, en registrering" skulle förbättra småföretagens möjligheter att utnyttja existerande uppgifter och registreringar. Detta vore fördelaktigt också för Finlands del och skulle minska de beräknade kostnaderna avsevärt, eftersom kostnaderna för testning utgör

den absolut största kostnadsposten i genomförandet av förordningen. I den undersökning som Nordiska ministerrådet låtit göra framhävs det att förslaget till förordning uppmuntrar till bildande av konsortier, vilket främjar en effektiv användning av testresultat och därmed minskar kostnaderna. Enligt undersökningen beräknas de årliga kostnaderna för förslaget till förordning utgöra cirka 0,06 % av kemiindustrins omsättning.

Sammanfattningsvis konstaterar utskottet att det i ljuset av de färskas utredningarna inte finns något behov av att ändra de ståndpunkter som utskottet fört fram i sitt tidigare utlåtande. Tvärtom befäster utredningarna de föreslagna riktlinjerna.

Utlåtande

Miljöutskottet meddelar

att det anser att statsrådets handlingslinje även på basis av de färskas utredningarna är motiverad och konstaterar att den nytta som den föreslagna förordningen medför mer än väl uppväger kostnaderna, och påskyndar att förordningen vidareutvecklas och träder i kraft.

MiUU 5/2005 rd — U 9/2004 rd

Helsingfors den 17 februari 2005

I den avgörande behandlingen deltog

ordf. Pentti Tiusanen /vänst
vordf. Heidi Hautala /gröna
medl. Susanna Haapoja /cent
Tuomo Hänninen /cent
Antti Kaikkonen /cent
Inkeri Kerola /cent
Kari Kärkkäinen /kd
Jouko Laxell /saml
Mikaela Nylander /sv

Heikki A. Ollila /saml
Eero Reijonen /cent
Säde Tahvanainen /sd
Satu Taiveaho /sd
Unto Valpas /vänst
Ahti Vielma /saml
Pia Viitanen /sd
ers. Oras Tynkkynen /gröna.

Sekreterare var

utskottsråd Marja Ekroos.